

Val '94

Formannin í Føroya Arbeðarafelag virða vit, vit virða hetta heiðursfelag og virksemi tess fyri arbeðarafjøldina, men óálítandi privatpersónurin Ingeborg Vinther oyðileggur nógv fyri limir felagsins, sigur Atli Dam, sum leggur afturat:

Tey syngja sítt síðsta vers

Í Sosialinum 5. juli loypir Ingeborg Vinther í øði á undirritaða og javnaðarflokkin.

Hon hevur púra rætt í tí, at Atli Dam er ikki verður at spilla orð uppá, er tað privatpersónurin Atli Dam, men vónandi er politikarin Atli Dam enn verður at taka upp á tungu.

Við Ingeborg er øvugt, politikarin Ingeborg er privatpersónur, sum onga virðing hevur uppiborið, meðan formaðurin í Føroya Arbeðarafelag eigur alla virðing, tá hugsað verður um tað megnararbeiði, hetta felag hevur gjørt fyri arbeðarafjøldina og fyri Føroyar.

Heilt aftur í byrjanina vóru oddafiskarnir í hesi rørslu mætar kempur, sum í virðing fyri medmenniskjum sínum og í djúpasta álvarsemi gingu í stríð, m.a. fyri lön í peningi fyri arbeiði limanna.

Hetta stríð kostaði ofta dyrt, men teir mettu tað neyðugt og gingu ongan tíð »uppá akkord« við samvisku sína. Teir lögdu dent á altíð at kunna ræta sær á og lita øllum frítt í eygu.

Ein slík kempa var abbi mín Thomas Michael Strøm, og minnist eg væl hvussu stóran dent hann legði á, at bæði arbeiðsgevarar og samfelagið sum so kundu hava virðing fyri fakfelagsskapinum sum so, og teim sjálvum sum álitandi menniskju.

Teir kundu aldri droymt um at spælt sær við áhugamálum arbeðarafelaganna í privatum ørindum.

Privatpersónar undir følskum merki

Nú er so Ingeborg Vinther á palli sum privatpersónur, men hetta bert tí at tað miseydnaðist bæði henni og formanni fiskimannafelagsins at taka hesi bæði megnarfeløg gíslar í privat hevnis- og hatursherferð teirra ímóti Føroya Javnaðarflokki, nevndimar forðaðu teimum at nýta merki felaganna á følskum grundarlagi.

Javnaðarflokkurin er sostatt ikki í andstöðu til fakfelagsrørsluna – hana vilja vit framvegis samvinna við, og henni vilja vit framvegis

støðla uttan órættvíst at ganga øðrum ov nær – men hesir uppstillaðu privatpersónar hava tikið seg úr politiska partinum av fakfærsluni og eru harvið dømd »off side«.

At stilla upp er teirra fulli demokratiski rættur, men tey mugu tá eisini finna seg í avdúking av misnýtslu teirra av fakfeløgnum og av ómegdini, sum mangan liggur aftan fyri tørvandi úrsliti teirra fyri fakfelagsslimir.

Ingeborg eitt

»spesielt tilfelli«

Politiski persónurin Ingeborg Vinther er sanniliga spesiell, spesielt murugundað, og við tí breki, at hon fýrir ikki fyri at lúgva ella stúnga tey í bakið, ið hjálpt henni hava.

Ein av undanmonnum Ingeborgs í Føroya Arbeðarafelag hevur givið eina so sera beinrakna lýsing av harðrenda arbeiðshátti Ingeborgs, sum eitt ið vevur alt upp í ellubita, ið hon tveitir fløktan frá sær uttan loysn, tí er ikki neyðugt at leggja nógv afturat.

Men okkurt er av tí sama, sum vátur at Ingeborg Vinther mest trampar og goyr og so rennur seg fasta við stríðskuni um hálsin, sum onkur annar so noyðist at loysa burturav aftur.

Úrslit hevur hon ongi rokkið við sínum mongu verkføllum og samhuga-verkføllum. Tey hon er komin frægest burtur úr eru tey, har hon valdi sær landsstýrið sum mótpart.

Hesin mótpartur var vanliga lagaligur og hjálpt henni við hegni burtur úr fløkjum uttan at hon »mistu andlit«, men hetta var ikki fyri hennara bláu eygu skuld, men tí mótparturin hevði fatan fyri hvussu týðningarmikil skipað arbeiðsmarknaðarviðurskifti eru fyri samfelagið, hon slapp tí oftast at bumsa og trampa seg lídna, men úrsliti vóru so samsvarandi. Oftast vóru tað óseku oyggjarfelagar hennara, ið gjørdust gíslar, tí Smyril varð lagdur.

Kristi himmalferðardagur 1985

Eftir tríggjar vikur verkfall í

1985 legði lögtingið náttina eftir Kr. himmalferðardag uppí, steðgaði verkfallinum og samtykti eitt tillagað semingsuppskot og hjálpti sostatt Ingeborg Vinther burtur úr einum verkfalli, sum hon hevði mist tamarhaldið á.

Ingeborg Vinther varð kunnað um æðlanina kvøldið fyri, og váttaði, at javnaðarflokkurin skuldi onki ilt orð hoyra fyri upplæggingina, men fyrsta tíð hoyrði morgunin eftir vóru bríksl og skemdarorð, tí flokkurin hevði loyst málið.

Hetta var stórt vónbrot, tí tað avdúkaði eina óreiðilighit, sum ein fakfelagsleiðari ikki kann loysa sær, tí tað slíkt so ómetaliga nógv av trúvirðinum hjá fakfelagsskapinum, og virðingini fyri felagnum.

Fólkaflokkurin og Ingeborg

Annað dømi um ósannindi í somu grein er um samgonguskipanina í 1990, har Ingeborg Vinther enn eina ferð ferir fram, at samvinn-

an við fólkaflokkin var vend ímóti fakfeløgnum.

Sannleikin er, at bæði Føroya Arbeðarafelag og Føroya Fiskimannafelag vórðu væl og virðiliga kunnað um, hvat samgongugrundarlag møguligt var at fáa, og at samgonga ikki fekt við aðrar enn fólkaflokkin.

F.A. var umboðað av Torleiv Augustinussen, sum á sannaði, at tað var týðningarmeira, at javnaðarflokkurin kom í samgongu enn at hann fekk øll krøv síni eftirlíkað.

Tíðin hevur eisini prógvað, at hetta var heppið sum búskaparstöðan bleiv. Vit megnaðu at standa ímóti tí øgiliga fólkaflokkstrýsti um lønarmiðurskurð, vit vardu »Samhaldsfasta«, og vit fingi ALS-skipanina samtykt.

Men hvør hevur nú gjørt svarta »alliansu« við fólkaflokkin og sambandsflokkin?

Hvør hevur misnýtt ALS ímóti teim arbeiðsleysu?

Jú, Ingeborg, sum ongan politikk hevði við sína »fylk-

ing«, men hugsaði at sabotasja av ALS fór at raka javnaðarflokkin.

Ístaðin átti hon at roynt at nýtt arbeiðsloysissuðulin at seta ígongd við, t.d. saman við nøkrum fáum av teim fleiri og tiggjutals milliónunum, hon hevur goymt í Danmark, her í tær mongu, landskassin hevur veitt síðani fyrst í sjevtíðarunum.

Hon kundi saktans havt hjálpt lokalum fakfeløgum at keypt okkurt virki, men ístaðin hevur hon nýtt orkuna til at royna at svava »Hin Samhaldsfasta«.

Munur er á, hvat fakfeløgini í Klaksvík hava megnað, men hesi eins litið og Havnar Arbeiðsmannafelag hevur hon nakrantíð kunnað samstarvað við. Tað er sum Johs. Olsen sigur, at har hon er við í leikum, spyrst onki gott burturúr.

Krúnan á verkinum er, at hon saman við Óla Jacobsen tekur undir við lønarmiðurskurði uppá 30–40% og at endurrinda arbeiðsgevarum 28% av skattinum.

»Stik den« segði maðurin.

Óli J. og John P.

Um Óla Jacobsen havi eg annars bert at siga, at eg havi havt stóra virðing fyri vitan hansara og evnum sum fakfelagsleiðara. Hevði heldur ikki droymt um, at hann bar rong túðindi við vilja.

Men hetta valskeið mátti eg tíverri sanna, at Óli segði ósatt, tá hann tíðliga skulsetti meg fyri at spæla saman við John Petersen fyri at knúka Fiskimannafelagið.

Seinni bleiv tað til, at Atli Dam í berum óndskapi og »fjandansskapi« var farin miðvíst í hernað ímóti sama felag.

Tá John og Óli brustu saman í 1991, lá eg sjúkur á Ríkishospitalinum, og hitt seinna er ein beinleiðis undirmetan av hugsanar-evnum manna, tí hvønn áhuga skuldi eg havt í at slept tí, sum eg altíð havi mett rætt, nevniliga at berjast fyri mest rættvísa býti av samfelagságóðanum.

Beinleiðis ósatt segði Óli, at hann bar tey túðindi, at javnaðarflokkurin hevði samtykt ikki at virða honum svar, tá hann byrjaði at goysa gall yvir flokkin. Tí tað var tvørturímóti samtykt, at landsstýrismaðurin í fiskiðnaðarmálum skuldi halda neyvt samband við Óla J. fyri at burturbeina møguleikar fyri misskilj-ingum okkara millum.

Hvussu Óli Jacobsen síðan hevur hunddálkað Thomas Arabo gongur sjón fyri søgn.

Ein villur maður

Á landsfundi javnaðarflokksins í mai 1992 kom ein ørrur maður fram um dyr í fundarhølinum. Hann bælaði okkurt, sum fá skiltu, tí øll orðini komu í senn vavd saman við »kalling« og ill-sinnisglepsum, og leyp so aftur á dyr. Eftir sótu 150 forfard fólk, sum undrabust á hvat tað var, sum hevði sligið klíkk.

Tá hómaðu vit, at eitt slíkt hatur var byrgt inni, at tað kundi enda við, at tvey fakfelagsfólk fóru at slíta við javnaðarflokkin.

Eg meti ikki, at slít er í millum politiska og verkliga partin av javnaðarfærsluni, men tvey fólk hava so gjørt sum kellingin á sinni, og heldur ikki tvey verða leingi flógvi í sokkunum.

Tí ein heil fakfelagsrørsla kann ikki lata seg »kompromittera« av slíkum persónum.

Tey syngja tí so vist sítt seinasta ørindi í hesum døgum.

Atli Dam